

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

A képviselőházból.

— Latinovits Pál beszéde. —

Latinovits Pál, a rigyiczai kerület illústris országgyűlési képviselője, a ki nemcsak valóságos gondos atya kerületének, hanem emellett, a mikor szükségét látja, a parlamentben is hallatja minden oldalról szívesen hallgatott szavát, az 1900. évi költségvetés képviselőházi tárgyalásának keretében a belügyi tárcaánál folyó hó 15-én magas színvonalon álló igazi budget beszédet mondott, mely élénk visszhangra talált nemcsak a házban, hanem bizonyára az egész országban.

A fővárosi lapok pártkülönbség nélkül méltatják Latinovits Pál lelkes hangú, becses tartalmú szép beszédét, a mely a belügyi kérdések sok ágára terjedt ki és a reformok ajánlásában sok jó indítványokat tett, a melyek minden pártnál lelkes visszhangot keltettek. Beszéde elmondása után Széll Kálmán miniszterelnök az első között gratulált neki velős és alapos államférfiúi beszédéhez és az utána következő szónok Holló Lajos nyomban konstatálta is a visszhangot, a melyet szavai keltettek.

Az 1900. évi költségvetéssel szoros kapcsolatban álló nagy eszméknek, a köztisztviselők fizetésének, a szegényügy országos rendezésének, a közegészségügyi viszonyok javításának, a csendőrség és rendőrség fejlesztésének és a vidéki színészet pártolásának kérdéseit tartalmazza beszéde, helyes és találó megvilágításban.

Beszédének kiváltképpen az ad különös érdekességet és fontosságot, hogy nem a szokásos általánosságban mozgott, hanem egy nagyon is közérdekű és nehéz detail kérdést is fogott meg és minden tudásával és tárgyszeretével hatolt be ennek lényegébe és ez a közigazgatási tisztviselők fizetésének és helyzetének javítása.

Ez az eszme — a vármegyei tisztviselők sorsának javítása — végre tehát felülemelkedett a platonikus érdeklődés határain, a miért őszinte elismeréssel adózhat ez eszme lelkes hirdetőjének, Latinovits Pál országgyűlési képviselőnek a tisztviselők kara, ki gondolatainak mélységével, szívének egész melegével és a gyakorlati humanista igaz érzésével szállott sikra azoknak az érdekeiért, a kiknek a sorsát éles szemekkel figyelte meg és őszinte képen tárta a legilletékesebb forum, a magyar képviselőház elé.

Nagyérdékű beszédét egész terjedelmében itt hozzuk:

Latinovits Pál beszéde.

Latinovits Pál: T. ház! Azt hiszem mindannyian (Halljuk! Halljuk!), kik Magyarország közigazgatási és belügyi adminisztrációját figyelemmel kísérjük, elismerjük azt, hogy abban haladást és örvendetes haladást konstatálunk. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Azonban úgy vélem, hogy az igazi szabadelvűség nemcsak abban rejlik, ha a haladást konstatáljuk, hanem abban is, ha felhívjuk a t. ház és az igen t. miniszter ur figyelmét mindazon hiányok pótlására és bajok orvoslására, a melyek adminisztrációnk egyes ágazatainál tapasztalhatók. (Helyeslés jobbfelől.)

Az egyik legelső és legfontosabb kérdés, mely megoldásra vár, közigazgatási tisztviselőink fizetésének és helyzetének javítása. (Igaz! Ugy van!) Ha összehasonlítjuk közigazgatási tisztviselőink sanyaru sorsát és fizetését, azon óriási munkabalmazzal, a melyet évről-évre mindig nagyobb mértékben tesznek vállaikra; akkor arra az eredményre jutunk, hogy közigazgatási tisztviselőink helyzetén javítani kell és közigazgatási tisztviselőink fizetésének felemelése oly kérdés, melyet már nem lehet elodázni. (Helyeslés jobbfelől.) Mert nézzük csak, kik voltak hajdan a mi közigazgatási tisztviselőink és kik azok jelenleg? Elszólt 3 évtizeddel is középnemességünk sorából kerültek ki a megye köztisztviselői, a kik tekintélyes magánvagyonnal rendelkezvén, a vármegyei tisztiségeket és hivatalokat csak nobile officiumnak tekintették és a fizetésre nem igen reflektáltak. (Ugy van! jobbfelől.) Ma azonban a helyzet lényegesen megváltozott. Sajnosan

kell konstatálnunk, hogy középnemességünk nagy része tönkrement, hogy a vármegyei tisztiségek megszűntek nobile officiumok lenni és ma a megyei tisztviselő, a ki szolgál, rá van utalva fizetésére. Már pedig ez a fizetés oly csekély, hogy majdnem el lehet róla mondani, meghalni sok, megélni kevés. (Ugy van! a jobboldalon.) Nem mondom, hogy a fizetésemelés legyen valami túl magas, de legyen legalább arányosítva a bírói kar fizetésével.

Kubik Béla: A katonákéval!

Latinovits Pál: Vagy nem bánom, a katonatisztek fizetésével. Ha ezt nem engedné meg pénzügyi helyzetünk, legalább hozzuk be az ötödéves pótlékokat, mint a tanároknál, mert abban a visszás helyzetben vagyunk, hogy főszolgabíró vagy árvaszéki tölök fizetése egy marad, akár 25, akár pedig 5 évig szolgál egy és ugyanazon állásban. En t. ház, abban a nézetben vagyok és azt hiszem, ezt a t. ház tagjai is osztani fogják, hogy igazán jó közigazgatási adminisztrációt csak úgy lehet képezni, ha a tisztviselőknek nem kell anyagi gondokkal küzdenie. (Élénk helyeslés jobbról.)

Most attek egy nem kevésbé fontos és égető reformra szoruló ügyre: a szegényügyre. (Halljuk! Halljuk!) A legszebb emberbaráti és keresztényi elv, melyet minden vallásfelekezet oszt és követ; segítők szegény, munkaképtelen embertársainkat. De ha e szép elvet egyes törvényhatóságok követik is, sajnosan kell konstatálnunk, hogy ez meglehetősen mostoha elbánásban részesül, legtöbb törvényhatóságban, sőt még az állam részéről is. Szegényház alig van egy-kettő az országban; melyek pedig létesítettek, azok nem úgy gondoskodnak a szegényekről, mint a hogy azoknak ez feladatuk volna. Hiszen ha nem is vagyunk a világ leggazdagabb nemzete, de e kérdést egy kis jóakarattal és áldozatkész-séggel rendezni lehet. Vannak itt egyes dicseretre méltó példák és kivételek. Egyet föl is említek a t. ház engedelmeivel. Ott van pl. az alföldön Baja városa. Ez az aránylag nem is gazdag város gyönyörűen rendezte a maga szegényügyét. Kivetett 3 percent szegényadót, azon fölépítette a szegényházat, hol a város összes munkaképtelen szegényei lakást, ruházatot és teljes ellátást kapnak. (Helyeslés) sőt az u. n. vándorkoldusok is három napi ellátásban részesülnek, úgy hogy ma Baján nem lehet koldust látni. Ha tehát ez a derék, hazafias érdemekben gazdag, alföldi magyar város így rendezhette a szegényügyét: miért ne lehetne felállítani a főszolgabírói székhelyeken kerületi szegényházat, a hol a kerület összes szegényei, úgy mint Baján, teljes ellátást kapnának? (Tetszés jobbfelől.) Ha van adó, melyet mindenki szívesen fizet meg: ez volna az, mert ma aránylag többet adunk a koldusoknak alamizsnaként, azzal a különbséggel, hogy annak legnagyobb része a palinkásboltba vándorol és a nyomoron még sincs segítve. (Ugy van! jobbfelől.)

Méltóztassanak elhinni, az a törvényhozás és miniszterium, a mely ezt az égető reformra szoruló kérdést rendezni tudná, maradandó emléket szerezne magának hazánk lakosságánál. (Ugy van! jobbfelől.)

A mi a közegészségügyet illeti, örömmel konstatálom, hogy a fővárosban ezen a téren igen szép haladás észlelhető, valamint a vidék egyes nagyobb városaiban is; azonban, a mi a községi közegészségügyet illeti, itt nagyon sok a tennivaló. (Halljuk! Halljuk!) Községi orvosi karunk ma is oly fizetésben részesül, mint hajdan a borbélyokból lett sebészek, kik Magyarország közegészségügyét nagyon sokáig intézték, úgy, hogy igazán csodálni lehet, hogy embert még mindig lehet kapni erre a keveset jövedelmező hivatalra.

Járványkórházaink a vidéken nagyon kevés számban vannak; gyermekkorházakban óriási a hiány. Igen gyakran észleljük, hogy egyes községekben, ha a gyermekek közt járványos betegség üt ki, az egészséges gyermekek a betegekkel egy szobában vannak. Ki van ugyan adva a szigorú miniszteri rendelet, hogy el kell őket különíteni, de kérdés, hová? (Ugy van! jobbfelől.) Járványkórház, gyermekkorház a községben nincs, a legtöbb szegény embernek egy szobája van s ha télviz idején, mikor a járványok uralkodnak, egészséges gyermekeket az istállóba, vagy az utcára nem akarja valaki kitenni, kénytelen a beteggel egy szobában tartani. Ezért a járványkórházak, különösen a gyermekkorházak felállítását melegen ajánlom a t. miniszter ur figyelmébe. (Helyeslés.)

Kubik Béla: De a kvóta előtt! (Halljuk! Halljuk!)

Latinovits Pál: Engedelmet ezek oly égető kérdések, melyek sürgős reformra szorulnak, különben köszönöm a szives közbeszólást. (Derülttség.)

Átterek most egy nem kevésbé fontos ügyre, a mely szintén reformra szorul és ez a színügy. (Halljuk! Halljuk!) A mi a magyar Nemzeti Színházat illeti, nagyon szívesen elismerem, hogy az magas művészeti niveauon áll, valamint az Operaház is a multakhoz hasonlítva. Méltóztassék ezt jól megjegyezni, lényegesen javultak az állapotok. (Egy hang a szélsőbaloldalon: Nagy a visszaesés!) Egyes kérdésektől el lehet tekinteni, de a

multakhoz képest általában javultak a viszonyok, mert azelőtt meglehetősen desolált állapotok voltak.

A mi a vidéki színészetet illeti, nagyon sok a tennivaló. Konstatálom, hogy a vidéki színészetet színész-kongresszusok utján reformálni nem lehet. Nézzük csak miből is áll a színész-kongresszus? Összejön Budapesten vagy 36 vidéki színtársulat küldöttsége és e küldöttségek itt aztán oly jeleneteket provokálnak, a minők legközelebb az osztrák parlamentben folytak le. Az ülés személyeskedéssel kezdődik; torzsalkodással, gyannissal folytatódik s mikor végre az elnök nagynehezen lecsillapítja a kedélyeket, kifogytak az időből és a türelemből és azt határozzák, hogy majd máskor határoznak. (Derülttség.) Így megy ez kevés kivétellel évről-évre s ennek a huzavonának a vidéki színtársulatok látogató közönség issza meg a levét, mert egypár nevesebb színtársulatot kivéve, mint kolozsvári színtársulat, továbbá Krecsányi kúttól szegedi színtársulatát, a Makóé s még egy-kettőt, a vidéki színművészet niveauja nagyon gyenge lábón áll. Hozzájárul ehhez, hogy a vidéki jobb művészi erőket a fővárosban rohamosan szaporodó színházak mind magukhoz ragadják. Színészközlők, hol magukat erre a pályára kiképezni akarók kétségben részesülnek, nincsenek. Ezért nagyon szükségesnek tartanám, hogy ha a vidék egyes nagyobb városaiban, a budapesti állami színi képezde mintájára színi tanodát létesítenének.

Zichy Aladár gróf: Előbb szegényházakat!

Latinovits Pál: Azt előbb már mondtam, hogy a szegényügy rendezését tartom a legégetőbb kérdésnek. Egyébként köszönöm a közbeszólást. (Derülttség.) A mi pedig a vidéki színészetet illeti, rendkívül szükségesnek tartanám, hogy a vidéki színigazgatóknak és színészeknek segélyezésére szánt 56,000 korona állam szubvenció legalább 200,000 koronára egészítsék ki, mert az az 56,000 korona rendkívül kevés. Továbbá akkor azok a színigazgatók, a kik ezen szubvencióban részesülnek, a kormány által kinevezett színeszeti felügyelők hatásköré alá helyeztetnének, a kik nem engednék meg, hogy holmiféle izléstelen, erköletelen orfeumokba való darabok által rontassék a vidéki közönség műziséje. (Igaz! Ugy van!)

Továbbá rendkívül szükségesnek tartanám, hogy az egyes nemzetiségi városokban, Zomborban, Ujvidéken, Fehertemplomon, Versecen, Brassóban, Nagyszébenben a vidék legkittinőbb színtársulatai mtködjének tekintélyes állami szubvenció mellett, de azoknak kötelességévé tétessék, hogy ezen városokban hazafias irányu, a magyar nemzet dicső történelméből vett darabokat vegyék fel műsoraikba, mert ezek igen nagy nemzeti misztiót teljesítenek. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Egy szóval a vidéki színészet terén nagyon sok a tennivaló és annak reformálásával egyszer már alaposan kellene foglalkozni.

A m. kir. csendőrség működésére nézve készséggel elismerem, hogy annak a közbiztonság helyreállítása körül nagy érdemei vannak; azonban itt is szükségesnek tartanám a csendőrség létszámának felemelését, azonkívül azt, hogy az Alföldön nagy számban levő gyalogsági őrsők lovasorsókké alakíttassanak át, mert azok az egyes nagyobb rónaságok és puszták bejárására alkalmasabbak.

A budapesti államrendőrség működését összehasonlítva azt az elmúlt évtizedek meglehetősen dezolált állapotaival, határozott javulást kell konstatálnom. Azonban, tekintettel arra, hogy Budapest rohamosan fejlődő világváros s mint minden ilyen rohamosan fejlődő világváros, a nemzetközi és vidéki betörő tolvajbandák, valamint a Catilinárius egzisztenciák olyan szíveséggel szeretik fölkeresni és hogy az azok ellenőrzésére leginkább hivatott titkos rendőrség létszáma mindössze száz főből áll, szükségesnek tartanám a titkos rendőrség létszámának felemelését is. (Helyeslés.) Azonkívül szükségesnek tartanám a vármegyeekben a községi rendőrség behozatalát, amint az már Bács-Bodrogh megyében létesített is, amit e tekintetben példa gyanánt merek felállítani. Ezen vármegyében, ahol azelőtt másfél évtizeddel bizony még meglehetősen gyenge lábón állottak a közbiztonsági viszonyok, ma már példászerű rend uralkodik, amit a körülbelül 1000 főből álló, katonailag szervezett, egyenruházott és fegyverzett községi rendőrségnek köszönhetünk, amely semmivel sem került többbe, mint az azelőtti szomorú emlékt felolós örök. A községi rendőrség behozatala óta az egész vármegyében a közbiztonság mintaszerű és hogyha ez így volna az egész országban szervezve, akkor az egész ország közbiztonsága semmi kívánni valót sem hagyhatna fenn.

Ezek előrebocsátása után meg lévén győződve, hogy ezeket a hiányokat az igen t. miniszterelnök ur pótolni fogja, a t. ház szives figyelmét megköszönve, a költségvetést általánosságban elfogadom. (Élénk eljenzés a jobboldalon. A szónokot minden oldalról szívesen üdvözik.)

A modern thearapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferencz József keserűvizet

ajánlják. A Ferencz József keserűviz már huszonöt év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia. 10—1

Az első verdikt.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

Az új bünvádi eljárás legjelentősebb alkotásának, az esküdtbírósnak folyó hó 17-én, szombaton, volt Zomborban a premiérje.

A törvénykezés új rendjének jelentős eseménye volt ez: büntető ügyben először ítétek nálunk az esküdték. A bíró legsúlyosabb feladatát, az ítéletmondást, a gyakorlatban is átvette most az esküdtbíró, a paragrafusok nyugétól független polgár, a ki kimondott szaváért nem köteles földi számadásra és egy vád megítélésében indokolás nélkül teheti azt, a mit a lelkiismerete és józan esze diktál.

Az utolsó szót ugyan ezután is a hivatásos bíró mondja ki, de a vádlott sorsát az esküdt dönti el. Igaz, így is megmaradt a bírónak az a nemes és nagy munkája, hogy a bűnügyek csoportját ő bontogassa. Ő adja az esküdtbíró kezébe a fonalat a független elhatározáshoz, ő világítja meg a homályos pontokat és bár felelőssége kisebb lett, nagyobbak a kötelességei, megértetni mindent, bevilágítani a bonyodalmakba a logika fényével, vezetni pártatlanul a teljes igazság útjára a törvény szakaszaiban el nem igazodó esküdtet.

Törvénykezésünk új rendjének jelentős eseménye volt ez, a melylyel tényleg egy új aera kezdődött meg.

Ezt az emlékeztető törvénykezési aktust a zombori esküdtbírósnak ünnepélyességgel vezette be.

A nevezetes tárgyalást Gózsdu Elek dr., a zombori törvényszék elnöke vezette igazi mintaszerűséggel s teljes otthonossággal.

Az ő elnöklése alatt folyt le az esküdtbírósnak első működése és a mint elnöki tisztét betöltötte, azzal ideális magaslatra emelte az esküdtzéki tárgyalást.

Az érdekes tárgyalásról következő részletes tudósításunk szól.

Kevéssel kilenc óra után a berendelt esküdték, számszerint harmincan, bevonultak az esküdtzéki terembe, a melyben már minden helyet elfoglalt a közönség, a mely összesereglett, hogy tanuja legyen polgárságunk első bírói működésének.

Az emelvényen, a mely mögött a király arcképe néz a közönség felé, a középső asztalnál a kir. törvényszék foglalt helyet.

Bírák voltak: Kovacsics Cézár dr. és Szedressy Ödön törvényszéki bírák.

Az elnöki emelvényről balkezre a jelen ülészakra behívott esküdték foglaltak helyet.

Jobbról a közvád képviselője, Átányi József dr. kir. ügyész és a védelem részéről Vargay Ferenc ügyvéd ültek.

A jegyzőkönyvet Csekmanek Rezső törvényszéki aljegyző vezette. Jelen voltak ezenkívül, mint orvosszakértő Hável József dr. törvényszéki orvos és mint szerb tolmács Bugarszky Koszta dr. ügyvéd.

Mielőtt a bűnpör tárgyalását megkezdték volna, Gózsdu Elek dr. elnök a bírói emelvényről így üdvözölte az egybegyűlteket:

Gózsdu Elek dr. beszéde.

Igen tisztelt esküdt urak!

Az igazságszolgáltatás magaslatos munkája előtt, üdvözölöm önöket, tisztelt esküdt uraim! A zombori kir. törvényszék területén ma először lettek önök a bírói hatalom részesei, az által hogy a törvényhozás az önök tiszta jellemére, tiszta lelkiismereteire bízta a bűnpör legfontosabb részét, a bűnösség kérdését.

Nagy és nehéz feladat vár önökre, tisztelt esküdt uraim minden alkalommal, a midőn a megsértett jogrend a törvényes igazság fölismérését követeli önöktől — és nagyobb és nehezebb feladat vár önökre minden alkalommal, ha az államhatalom által önök elé állított és a felajánlott bizonyítékok alapján bűnösnek tartott ember, a maga ártatlansága tudatában önöktől igazságot kér.

Az élet szövevényei annyira kuszáltak és az ember, a legszűrt ember lelke, annyira komplikált, hogy a szabadnak és függetlennek állított akarata megnyilvánulását, ha az a büntető törvénybe iktatott jogrendet sértette meg, a bíró nem csak az ítélt képességével, de vele született jog erkölcsi ösztönével mérlegeli.

Ez a jog erkölcsi ösztön képezi az önök lelkiismeretének az alapját és ezt világítja meg a tiszta, az érett, a higgadt és minden szenvedélyektől mentes nyugodt ész, — és ezt megalapítja, ezt teszi megbízhatóvá az emberszeretettel nemes érzete. A megsértett jogrendnek és az ártatlanságnak egyenlő igényei vannak az igazságra.

Az önök lelkiismeretere van bízva, hogy megállapítsák, melyik részen van ez emberileg fölismérhető igazság.

E kérdés eldöntéséhez a jog erkölcsi ösztönön alakuló lelkiismereten az ész és az emberszereteten kívül még egy kiváló képesség kívánatik — és ez a férfias öntudatos bátorság.

E férfias bátorság meg fogja önökkel éreztetni, hogy ítéletük kimondásánál nem szabad másra mint a saját lelki hangjára hallgatni, hogy önök mint bírák ítéletükért nem tartoznak ezen a földön senkinek sem felelősséggel, mert az, a mit önök törvényes formában és tévedések nélkül kimondanak, tiszteletet követel és tiszteletben részesül is a törvény erejénél fogva.

Legyen az önök bírói munkáját áldás, kísérje az önök bírói munkáját az igazság diadala, valahányszor önök elé járul és ítéletüket kéri!

Az igazságszolgáltatás magaslatos munkája előtt még egyszer üdvözölöm önöket tisztelt esküdt uraim!

Gózsdu Elek dr. magas szárnyalású, ihletett hévvel előadott ünnepi beszéde az egész hallgatóságra rendkívül nagy hatást tett. Mindvégig a legfeszültebb figyelemmel, a legélénkebb tetszéssel kísérték és beszéde végén a

törvényterem komorságában a tetszésnyilvánítás elem-táris erővel hangzott föl.

A beszéd által fölkellett igazán lelkes és emelkedett hangulat kísérte az ünnepi aktust végig.

A vádhatóság képviselője kíván szólni — szól az elnök. Erre felállt Átányi József dr. kir. ügyész és a következő gyönyörű, nagy hatást keltett beszédet intézte az esküdtékhez:

Átányi József dr. beszéde.

Nagyságos elnök Úr!

Tekintetes kir. Törvényszék, mint Esküdtbírósnak!

Mélyen tisztelt Esküdt Uraim!

Nemzetünk alkotmány és jogtörténelmében az esküdtbírósnak intézményének életbe léptetése határkövet fogja képezni egy új korszaknak, s minden esetre irányjelzőjét, az ezen intézménnyel együtt beköszöntött huszadik évszázadnak.

Irányjelzőjét — mondok; mert alkotmányjogi szempontból mit jelent ezen intézmény behozatala?

Nem kevesebbet, mint annak a ténynek az elismerését, hogy népünk megérett mindama nagyfotosságu polgárjogok gyakorlására, a melyek egy alkotmányosan kormányzott állam szabad polgárai részére biztosítvák.

S nem kevesebbet, mint a törvényhozás faktorai részéről kifejezett ama kiváló bizalmat, hogy az ember legfőbb érdekei: az élet, egyéni szabadság és becsület, — valamint az ezekkel szorosan összefüggő vagyoni és családi viszonyok feletti döntést, melyet ez ideig Magyarország bírói kara, tekintélyének, élettapasztalásának és szakértelmének teljes lathá vetésével hivatászerűleg gyakorolt e hon közönséges polgárainak józan ítélt képességére, szigorú becsületérzetére és körültekintő lelkiismeretere nyugodtan rá lehet bízni és e hon polgárai ama bizalomuk méltó letetményesei lesznek.

Ez a bizalom emelte önöket, t. esküdt uraim Magyarországi bírái mellé és illette önöket azoknak díszes bírói székeibe.

Ezzel a bizalommal üdvözölöm én is mint az állam közérdekének képviselője és az állami jogrend egyik hívatott öre önöket t. esküdt urak s ily minőségemben ezen ünnepélyes mozzanatuál, mielőtt önök a büntető igazságszolgáltatás gyakorlásában nehézsé, de a polgár ériények legszebb jutalmával a közbizalommal kísért pályafutásukat megkezdénék, — még csak néhány szót kívánok önökhez intézni.

Midőn az államhatalom a személy- és vagyonbiztonság, sőt az államhatalom legfőbb személyesítője s maga az állam léte és biztonsága elleni intézett legveszélyesebb jellegű támadások feletti bíráskodást az önök kezébe tette le, bizvást remélnie kellett az önök bölcseségétől, hogy önök felismerve ama támadásoknak nem csak az egyesek, hanem az állampolgárok egyetemének legfőbb veszélyeztető jellegét, egyrészt az emberszeretettel követelményeinek szem előtt tartása mellett is, — önök nem pusztán a bűnös iránt felkelteit részvét és szánalom, — de másrészt a szükséges szigor mellett is, nem a kegyetlenség és a megtorlás vágya, hanem mindenkor az igazság eszménye által fognak vezetett; azonban nem fogják szem elől téveszteni soha, hogy az önök feladatát nem csak az ártatlanul vádoltak megvédése, — mert hiszen ártatlanok csak a legtrikább esetben: a nyomozásra, a vizsgálatra, a vád emelésre és a vád alá helyezésre hívatott faktorok mindegyikének ténybeli és jogi tévedése vagy félrevezetése folytán kerülhetnek az önök ítélszéke elé, — hanem és főként a bűnösnek bátran és helyesen alkalmazott szigorral való sznjtása képezi.

Vértelmezze fel önöket a gondviselés az igazságszeretet, bölcsesség, bátorság és erő pajzsával.

Áldás, bizalom és tisztelet kísérje működésüket!

Az ügyész után a védő, Vargay Ferenc emelkedett szólásra és az ügyvédök nevében mondotta a következő önrzetes szép beszédet:

Vargay Ferenc beszéde.

Tekintes kir. Törvényszék!

Igen tisztelt Esküdt Uraim!

Midőn bünvádi eljárásunkban létesített esküdtzéki intézménynek itt ezen kir. törvényszéknél, hogy úgy mondjam felavatásánál a véletlen nekem jutatta a védői tiszt teljesítését, ezen tisztomból kifolyólag kötelességemnek ismerem, hogy önöket tisztelt esküdt uraim e helyről is üdvözöljem. Ez új intézmény, önök bírói működése, legyenek meggyőződve, azok között is őszinte örömet keltett, kik élethivatásul az ügyvédői pályát választották maguknak s kik az élethivatásukból kifolyólag, midőn az ítélt bíróság sorompói elé állított vádoltak védelmét teljesítik, tessék meggyőződve lenni, éppen úgy, mint az igazságszolgáltatás egyéb faktorai, az ítélt bíróság és a közvád képviselői, az igazság kiderítésére törekednek.

Ha mi specialiter zombori ügyvédök is őszinte örömmel fogadjuk önöknek tisztelt esküdt uraim az igazságszolgáltatás faktorai közé lett bevonását, itt tartozunk azzal a nyilatkozattal, hogy ez nem azért van, mint ha mi önöktől több vagy nagyobb igazságot várhatnánk, mint a minőt nyertünk volna a kir. törvényszék előtt: mert mi, a kik már hosszabb idők óta védelmeket teljesítünk, mindig örömmel konstatálhattuk, hogy e kir. törvényszéknél működő minden faktor az igazság s csakis az igazság kiderítésére törekedett s mindenkor minden elfoglaltság nélkül az igazság érvényesítésére igyekezett. S ha mégis az esküdtzéki intézmény létesítésének mi is örülünk, ennek csakis az az oka, hogy eddig nagyon is váltakozó s utóvégre is halandó egyének szolgáltak a mi törvényszékünknel az igazság kiszolgáltatásának garanciájánál: ezentul maga az esküdtzéki intézmény fog erre nézve garanciát képezni. Ily körülmények között engedjük meg, hogy önöket e helyről ismét elten őszintén üdvözöljem.

Az esküdtzék megalakulása.

Az ünnep ezzel véget ért és az elnök parancsára bevezették Rácits Dusan vádlottat, egy harminc éves gör. kel. vallásu napszámot, a kit az ügyész vádirata a büntető törvénykönyv 422. §-ának második pontjába ütköző gyújtogatás büntette és a büntető törvénykönyv 333. §-ába ütköző és a 334. §. szerint minősült lopás vétsége miatt vádol.

Az elnök kihallgatta a vádlottat az általános kérdésekre és miután ezzel konstatálta a személyazonosságát, az esküdtbírósnak megalakításához fogott.

Csekmanek Rezső jegyző felolvasta a beidézett esküdték névsorát, a beidézettek mind a harmincan megjelentek. Szedressy Ödön bíró az esküdték neveit az

urnába tette, mire az elnök megkérdezte az esküdtéktől, hogy nincsenek-e érdekelve, nem állanak-e csőd vagy büntetés alatt, nincs-e oly testi hibájuk, a mely miatt ne tudnának a tárgyaláson részt venni és még több ily kérdést intézett, a melyeket a törvény előír.

Halm Ervin esküdt bejelenté, hogy a felgyújtott széna az ő szállítmánya volt, de miután ez, tekintettel arra, hogy neki sem haszna, sem kára nincs, nem oly ok, a mely őt az esküdti tisztól elűtne, ő is benn maradt az esküdték listájában. A többi esküdték minden kérdésre megnyugtató feleletet adván, megkezdődött az esküdték kisorsolása.

Tizenkét esküdt kisorsoltatván, elnök konstatálta, hogy úgy az ügyész, mint a vádlott, illetve védője 9—9 esküdtet visszavethet. Elkezdődik a nevek olvasása, sorjában mindenikre nyilatkozik az ügyész és a védő. Mindketten éltek visszavetési jogukkal. A sorsolás eredménye a következő volt:

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő (Zombor), bajsai Zákó Milán orsz. képviselő (Zombor), apatinyi Ferubach Antal nagybírtokos (Zombor), Vécsey Károly ny. főszámvéző (Zombor), Biehler Vilmos takarékpénztári igazgató (Sztanisics), Czvetkovits Péter dr. ügyvéd (Zombor), Klanszky Nándor tanító (Bresztovác), Györfly Geza kir. tanácsos, pénzügyigazgató (Zombor), Vámosi Samu földbírtokos (Prg.-Szt. Iván), Veszeloovszky Péter földbírtokos (Zombor), Tomasis Antal szijgyártó (Zombor), Stebler János vendéglős (Zombor).

A sorsolás után 5 percre felüggesztették a tárgyalást. Az öt perc eltelt és erre az elnök felhívta az esküdtéket, hogy fogadalmat tegyenek. Az elnök felolvasta az új esküformát, a melyben az esküdték arra is fogadalmat tesznek, hogy a tárgyalás alatt lévő ügyről az ítélet meghozataláig mással, mint esküdttársaikkal, nem fognak értekezni. Az esküt nem úgy, mint eddig, egyszerre, hanem külön-külön tették le az esküdtbírák. Az elnök egyenként nevében szólította őket és a felszólított esküdt röviden ennyit mondott: „Esküszöm! Isten engem úgy segéljen!”

A bizonyítási eljárás.

A bizonyítási eljárás megkezdése előtt elnök konstatálta, hogy Flesch Simon, öz. Klein Adámné szül. Rosenthal Julia és Sladits Milán sértett felek, valamint Vujevits Antalné, Allaga Pálné, Mátjus Józsefné, Schill Zsigmond, Csernyus Andrásné, Ferenczy Viktor, Buday János, Möricz Sándor tanúk jelen vannak. Mátjus József tanu időközben meghalt. Elnök figyelmezteti a feleket, hogy a tiszta igazságot vallják, mert vallomásaikra esküt kell tenniük.

Erre elnök felolvassa a vádhatározatot.

E szerint Nemes Milicsen 1899. évi november hó 18-án özvegy Klein Adámné kocsmájában Rácits Dusan megittasodva délután 4 óra tájban, öz. Klein Adámné istállójában lefeküdt — körül-belül egy és fél óra múlva, magával vive Szladits Milánnak az istállóban levő subáját és öz. Klein Adámnének az istállóban levő egyik hizott lúdját, a melyet ugyancsak a Klein Adámné tulajdonát képező zsákba helyezte el, Vujevits Antalné kocsmájába ment, a subát és a zsakot, melyben a lúd is ben volt, kinn hagyta. Vujevits Antalné azonban vádlottat, ki őt illetlen szavakkal megtámadta, kiutasította a kocsmából, a mire vádlott magához véve a kinn hagyott zsakot és subát azzal a fenyegetéssel: „megállj majd megbánod te ezt!” a kocsmából 15—20 lépéssyire elhelyezett Flesch Simon tulajdonát képező 150 frt értékű széna felé indult. Kevéssel ez után Allaga Pálné a szénarakástól egy emberi alakot látott futni facipőben, a ki futás közben egy homok dombon el is bukott, néhány pillanat múlva a széna kigyulladt és nagy részben elégett.

A tűz kiütése után, a tűz színhelyén Möricz Sándor a széna rakástól mintegy 10 méternyire megtalálta azt a subát, a mely megelőzőleg a vádlott által hordott és Szladits Milán subájának bizonyult; Ferenczy Viktor pedig közvetlenül a széna rakásnál azt a zsakot találta meg a benne lévő hizott lúddal együtt, a mely korábban ugyancsak a terhelt birtokában volt.

Ezen beigazolt adatok alapján lett a vádlott a jelzett bűntény és vétség miatt vád alá helyezve. Ezen vádhatározatot védő megtelebevezén, a szegedi kir. ítéltábla indokainál fogva helyben hagyta.

A bizonyítási eljárás folyamán vádlott konokul tagadja a terhére rótt bűncselekményeket és részegséggel védekezik. Az összes tanuknak azonban majdnem egybehangzó vallomással szemben, a melyre az esküt is letették, nyilvánvaló lett bűnössége. A károsok és összes tanuk kiballgatása után Hável József dr. orvos szakkértőt hallgatták ki, a ki azt mondta, hogy a vádlott épelméjű és a cselekmény elkövetésekor nem volt beszámíthatatlan állapotban.

Az elnök ezután felolvastatta vádlott vagyoni és erkölcsi bizonyítványát és törzskönyvi kivonatát és ezzel a bizonyítási eljárás véget ért.

A kérdések.

Az esküdtzékhez intézendő kérdések megvitatásában egy a kir. ügyész, a védő és az esküdték nevében Zákó Milán vettek részt. Ugy az ügyész, valamint a védő is kérdéseket intéztek és terjesztettek elő. A bíróság erre visszavonult, hogy a kérdések szövege felett tanácskozzék. Hosszabb szünet után az elnök az ítélet újra megnyitja és felolvassa a bíróság által szövegezett kérdéseket.

Kérdőpontok.

I. főkérdés. Bűnös-e Rácits Dusan vádlott ama cselekményben, hogy Nemes-Milicsen 1899. évi november hó 18-án délután 1/2, 5 és 1/2 óra között a Flesch Simon tulajdonát képező és Vujevich Antal kocsmájától, illetve istállójától mintegy 20 méternyi távolságon belül elhelyezett 200 korona érteken felül levő és így nagyobb mennyiségű szénát, melynek közelében mintegy 20 méternyi távolságon belül egy rakás szalma is volt, szándékosan felgyújtotta?

Mellékkérdés. Oly foku részegségben volt-e vádlott Rácits Dusan a Flesch Simon karára elkövetett gyújtogatás idején, hogy ezen cselekmény végrehajtásánál, figyelemmel a közbeeső 3 és 1/2 órai időközre, melyből 2 és 1/2 óráat alvással töltött, figyelemmel továbbá a törvényszéki orvos véleményére, akaratának szabad elhatározási képességével bírhatott-e és hogy e szerint cselekménye neki beszámítható-e?

II. főkérdés. Bűnös-e Rácits Dusan vádlott abban, hogy 1899. évi november hó 18-án Nemes-Milicsen délután 1/2, 5 és 1/2 óra között a Flesch Simon tulajdonát

képező és Vujevich Antal korezmájától, illetve istállójától mintegy 20 méternyi távolságon belül elhelyezett 200 korona értékű felül levő s így nagyobb mennyiségű szénát, melynek közelében mintegy 20 méternyi távolságon belül egy rakás szalma is volt, gondatlanságból felgyújtotta?

III. főkérdés. Bűnös-e továbbá Rácits Dusan vádlott azon cselekményben, hogy ugyancsak Nemes-Militicsen 1899. évi november hó 18-án délután 4 óra tájban az özvegy Klein Adámné istállójából ennek zsákját és hízott ludját jogtalan eltulajdonítási szándékkal elvette?

Mellékérdés. Oly foku részegségben volt-e vádlott Rácits Dusan az özvegy Klein Adámné kárára elkövetett lopás alkalmával, hogy ezen cselekménye végrehajtása alkalmával, figyelemmel a közbeeső 2 és 1/2 órai alvársra, figyelemmel továbbá a törvényszéki orvos véleményére, akaratának szabad elhatározási képességével bírhatott-e és hogy e szerint ezen cselekménye beszámítható-e?

IV. főkérdés. Bűnös-e Rácits Dusan vádlott azon cselekményben, hogy ugyancsak Nemes-Militicsen 1899. évi november hó 18-án délután 4 óra tájban özvegy Klein Adámné istállójából Slatkies Milán szubját jogtalan eltulajdonítási szándékkal elvette?

Mellékérdés. Oly foku részegségben volt-e vádlott Rácits Dusan a Slatkies Milán kárára elkövetett lopás alkalmával, hogy ezen cselekménye végrehajtásakor, figyelemmel a közbeeső 2 és 1/2 órai alvársra, figyelemmel továbbá a törvényszéki orvos véleményére, akaratának szabad elhatározási képességével bírhatott-e és hogy e szerint ezen cselekménye beszámítható-e?

A kérdések felolvasása után az ügyész mondja el a vádbeszédét.

Atányi József dr. ügyész igen szép és világos érveléssel utal arra, hogy a vádlottnak meg volt a gyújtogatási szándéka és tulságos részeg sem lehetett a tett elkövetésekor. Kéri az esküdteket, hogy lelkiismeretük szerint feleljenek a kérdésekre.

Utánna Vargay Ferenc mondott hatóságos védbeszédet. A perbeszéd után az elnök még egyszer felolvastatta a kérdőpontokat, aztán miután senki sem kívánta azok módosítását, hitelesítette és aláíratta azokat.

Gozsdu Elek dr. ezután rendkívül korrekt, tárgyilagos és érthető formában kiváló jogi tudásával vértett érthető formában acassumálta a tárgyalás mozzanatait, utalva minden egyes kvalifikáló momentumra, a mely a kérdések eldöntésével felmerült.

A vád tárgyat képező bűntett és vétségek büntető jogi magyarázata kapcsán felolvasta az erre vonatkozó büntetőtörvénykönyvi paragrafusokat.

Adatta ezután Veszelyovszky Péternek, mint legidősebb esküdtnak a kérdéseket, a felolvasott okiratokat, a felmutatott bűnjelkeket, továbbá az esküdtek kisorsolásának sorrendjét.

Ezzel az esküdtek visszavonultak tanácskozára.

Az első verdikt.

Közel egy órai tanácskozás után hozták az esküdtek az ítéletet, a melyet választott főnökük, Zakó Milán orsz. képviselő hirdettet ki a következő szavakkal: „Beesültemre és lelkiismeretemre, Isten és emberek előtt bizonyítom, hogy az esküdtek batározata a következő:

Az esküdtek az I., III., főkérdésre a törvény szerinti szavazatok számával igennel, valamint a beszámíthatóság kérdésében is igennel szavaztak, az I. mellékérdésre igennel szavaztak.

A verdikt kihirdetése után az elnök bevezette a vádlottat és tudatta vele, hogy az esküdtek marasztaló verdiktet hoztak. Ezután elnök felhívta a vádat képviselő kir. ügyészt, hogy a büntetés kiszabására vonatkozólag nyilatkozzék.

Atányi József dr. a büntető törvénykönyv 422. §-ának második pontjába ütköző gyújtogatás büntette és a büntető törvénykönyv 333. §-ába ütköző lopás vétsége miatt kérte vádlottat elítélni.

Vargay Ferenc az enyhítő körülmények felsorolása után enyhe ítéletet kér.

A törvényszék Rácits Dusan-t a szándékos gyújtogatás bűntetteben mondta ki bűnösnek és ezért 3 évi fegyházra, 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére ítélte el. A vizsgálati fogságot a kiszabott büntetésbe nem számította be.

Az ítélet ellen védő semmisségi panaszt adott be, de ezt a törvényszék elnöke a törvény értelmében elutasította.

A tárgyalás esti 9 óra után ért véget.

Ujdonságok.

Kinevezés. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök az ó morovici anyakönyvi kerületbe anyakönyves Pálch Antal községi jegyzőt, a begecsi anyakönyvi kerületbe pedig anyakönyves helyettes Gáisín Tamás jegyzőt irnokot nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dsunya Natalia okleveles tanitónő a hács-keresztúri állami elemi népiskolához tanitónővé nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a szabadkai törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül Piri Sándor törvényszéki bírót rendelte ki.

Igazságügyi palota Zomborban. Báró Vojnits István főispán vezetése alatt a mult napokban Szeclényi Jozsef Zombor város képviselője és a megyei képviselők Plósz Sándor igazságügyminiszternél tisztelegtek. Báró Vojnits István főispán előterjesztette a miniszternek, hogy a zombori bíróságok mily száken és hány felé vannak elhelyezve és az a kis kényelem is, a mely a törvényszéknél megvan, az is csak a vármegye törvényhatósága és az alispán szivességéből csak ideig-óraig állhat fenn. Plósz Sándor igazságügyminiszter szívesen fogadta a küldöttséget és méltányolva az előadott helyzetet, megígérte, hogy a lehetőség szerint már a legközelebb intézkedni fog, hogy a zombori bíróságok részére palota emeltessék.

Ügyvédegyleti közgyűlés. A zombori ügyvédegylet f. évi március hó 3-án délután 6 órakor a Vadaskürt szálló emeleti kistermében tartja rendes évi közgyűlést. Tárgy: 1. A választmány évi jelentése. 2. Az új tisztviselők és választmány megválasztása. — A tisztújító közgyűlést barátságos társasvacsora követi.

Szabad lyceum. A zombori szabad lyceum vasárnap délelőtt az „Iparoskör“-ben előadást tartott. Strasser Lajos dr., zombori ügyvéd volt az előadó, a ki a váltóról tartott igen érdekes és a hallgatóság által fészült figyelemmel hallgatott igen szép előadást. Jövő vasárnap, február hó 25-én délután 4 órakor Hegedeős Miklós mérnök tart előadást a város háza nagytermében a vízzel.

Színészet. A „Beestelenek“ című pompás olasz drámával fejezte be folyó hó 16-án Deák Péter színigazgató a zombori szent. Ezt megelőzőleg f. hó 15-én Szalay Frigyes kollégánk két kis vígjátékának, a „Csak hidegvér“ és „Másvilág“-nak volt a premiérje. Ennek felemlítése mellett, hogy a két kis ujdonság zajos és szinte szokatlan sikert aratott, megjegyezzük, hogy Szalay vígjátékaival jövő számunk tárcarovatában fog foglalkozni szinbázi referensünk.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a „Közgazdasági Bank“ részvénytársaság kalocsai cégnek, egyrészt az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság Baja állomásától Baja város belterületén át a m. kir. államvasutak „Baja“ állomásáig vezető villamos üzemet, másrészt a m. kir. államvasutak Baja állomásától Szentistván, Csanád, Sükösd, Nádudvar, Hajós, Miske, Kalocsa és esetleg Úszód, Szent-Benedek, Ujlak és Ordas érintésével Dunapatajig vezető villamos, esetleg nyomtávú-gőzmozdony helyi érdekű vasutonalakra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Bőkezű érsek. Plávnáról írják lapunknak: Alig pár éve, hogy Császa György, Kalocsának nagynevű érseke hazánk ezeréves fennállásának jubileumi évét nekünk plávnaiaknak azzal tette örökre nevezetessé, hogy a tíz által elpusztított iskolánkat 3797 frtnyi költséggel díszesen felépítette. Most újabb azzal teszi nekünk e szent jubileumi évét nevezetessé anyagi jóságú főpásztorunk, hogy szegény templomunk kifetéshöz és belső berendezéséhez 2610 forint járul. A templom még ez év folyamán lesz Altenbuchner híres templomi műfestő által kifestve. Megjegyezzük itt, hogy két tanítónk korpótlékát szintén az érsek fedezi. Mi, kiket e nagy kegy ért, napi imáinkban arra kérjük a jó Istent, hogy tartsa meg kegyelmes főpásztorunkat még számos éven át egyházunk s drága magyar hazánk díszére. Ad multos annos!

Jubileumi bankett. Horváth József m. kir. adótárnok, a zombori m. kir. adóhivatal főnökének tiszteletére szolgálati idejének 30 ik évfordulója alkalmából f. hó 17-én 47 terikű társas vacsora volt a Csitaoniceában. A vacsorán képviselő volt a m. kir. pénzügyigazgatóság, számvétség, folyamemérnöki és államépítészeti hivatal, a kulai m. kir. adóhivatal, a helybeli postahivatal, a kertületbeli jegyzői és aljegyzői kar; s ott voltak néhányan a helybeli ügyvédek közül is. A társas vacsora Herzenberger Sándor zenekara kísérete mellett folyt le és tartott másnap reggel 7 óráig. Az első felköszöntőt Kovács István m. kir. adótitkár mondotta, a zombori m. kir. adóhivatal tisztikara nevében, üdvözölve főnöküket a közérdek szolgálatában eltöltött 30 évi működéséért és paratlan főnöki jóságáért. Ezután — az esküdtzéki tárgyalásról időközben megérkezett — Györfly Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató köszöntötte fel az ünneplést felvit, utána pedig Rózsa Dezső apatini aljegyző mondott felköszöntőt az apatini járási aljegyzői kar nevében szintén a jubiláló főnökre. Rózsa után Horváth József kir. adótárnok megköszönte az irányában tanúsított figyelmet és a jelenlévőkre emelte poharát. Utána mondtak még felköszöntőket Bérczi Iván p. ü. titkár Györfly Géza kir. tanácsosra, Kovács József p. ü. tanácsosra és a távol maradt Szűcs Károly p. ü. igazg. helyettesre; Popovits István kulai kir. adótárnok volt főnökére, Horváth József adótárnokra; Györfly Géza kir. tanácsos a jelen volt mérnök urakra stb. A társaság másnap reggel 7 órakor oszlott szét és 10 órakor nagy részben újra találkozott Horváth József kir. adótárnok magánlakásán.

Gazdasági előadás. Gazdasági előadást tartott folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor Zentán a „Gazdakör“-helyiségekben Lukácsy Imre, az adai m. kir. földművelésiskola igazgatója. A tanulságos előadás, melyen nagy számú érdeklődő közönség vett részt, a takarmánytermelés fontosságáról és ennek a gazdaság nagyobb fejlődésére való befolyásáról szólt.

Uj kántor Szantován. Folyó hó 13-án Szantován tanitónak s második kántornak Valkó Ferenc szontai tanító választott meg.

Háziipar-iskola Ó-Verbászon. Az ó-verbási háziipar-iskolában folyó február hó 22-én zártnepély lesz. Ez alkalmából az iskola igazgatósága az iskolában készült házi iparcikkekből kiállítást rendez, a melyet az érdeklődők belépődíj nélkül folyó hó 22-től 30-ig az ó-verbási selyembűbő raktárban megtekinthetnek. A háziipar kiállítás a fűz, cirok és gyékénykötés számos ágazatát öleli fel.

Tíz a sátorháborban. Szabadkáról írja tudósítónk: Gallé és Vöröss honvédhadnagyok vezénylete alatt 32 emberből álló honvédesapat folyó hó 15-én, esztörtökön delután kivonult éjjeli gyakorlatra a városunk határán fekvő skenderjárás pusztára, a hol tábor-sátort állítottak föl. Hideg leván a sátorban, tízret rakat s vígan el-elbeszélgetve melegedtek. Már éjjel felé járt az idő, midőn a kiszállított szalmából almot vetettek s a nehéz gyaloglástól elfáradva, arra lefeküdtek, csakhamar mély álomba merült a kis honvéd csapat. Éjjel után a szalma-alom — hogy hogy nem — tízret fogott s ennek folytán az egész sátor egyszerre lobbott vetett. A legénység felébredve, nagy ijedség között mindenki a felszerelvényét iparkodott megmenteni, e közben Vöröss hadnagy az arcán könnyű égési, egyik köztvitéz pedig súlyos égési sebeket szenvedett. A köztvitéz beszállították a kórházba. A sátor porig leégett.

Közgyűlés. Plávnán az „Első plávnai segélyszövetkezet“ e hó 8-án tartá alapszabályszerű közgyűlést. A törvényeszerű felmentvény az igazgatóságnak megadott. Egy öt éves részvényre 67 frt 32 kr esett. Választások: Igazgató Langfelder Izrael, aligazgató Klinovszky Antal. Igazgatósági tagok: Ottó György, Szeverényi István, Rellinger József, Fleischmann Lőrinc id., Kavedzics Mátyas, Bosnyák Vinkó, Nagy József, Eilhard Pál. Póttagok: Venczler Pál, Blazsek János, Misics Szipa, Dernay József id. Felügyelő-bizottság: Klinger Béla, Úveges Mátyas és Veisz Salamon. Könyvelő: Szabadka Ferenc. Pénztárnok: Nagy János. Szolgáta: Fleischmann György.

Az országos címer használata. A belügyminiszter az ország címerének iparcikkeken való használata tárgyában a következő körrendeletet teszi közzé: Az ország címerének iparcikkeken való használata tekintetében a közönség körében könnyen előálló fogalomzavarnak elejét veendő, kijelentem, hogy az 1883. évi XVIII. törvények 1 § a szerint magánosok, magánjellegű testületek, vállalatok és intézetek közül az országos címer gyári vagy iparcikkeken, áruikon, üzleti helyiségeiken, címtábláikon, címlapjaikon (etiquette), üzleti nyomtatványaikon stb. csak azok használhatják, kik arra a miniszterelnöktől engedélyt nyertek. E törvényes rendelkezés akként értelmezendő, hogy a címer használó személyével vagy cégével összeköttetésben álló, az egyén vagy cég minőségének jelzésére szolgáló engedély nélküli címerhasználat tilos, tehát oly használat, mely azt a vélelmet kelthetné, hogy az illető vagy hivatalos személy, vagy hogy az állammal, vagy az állam kormányával valamely érdekvizonyba áll, vagy pedig hogy a címer használó e jogosítványt megkülönböztetés vagy kitüntetésképpen kapta az államhatalomtól gyárának, ipari és kereskedési üzemének kiválósága, vagy pedig a készített vagy elárusított gyári vagy ipari cikkeknek, áruknak kiváló minősége elismeréséül. Ha ellenben valaki csak a címer készíti vagy elárusítja, vagy pedig ha a címer pusztá ékítményt képez valamely iparcikkben, minden vonatkozás nélkül az előállító vagy elárusító személyére vagy cégére: ez nem tekinthető törvény szerint minősítő címerhasználatnak s az ily címerhasználat az idézett törvény szempontjából korlátozás alá nem esik.

Pályázat. A cs. és kir. 4. hadtestparancsnokság folyó hó 4-én kelt I. 634. sz. rendeletével a magyarországi bibornok primás alapítvány egy írtedett helyének betöltése végett a következő pályázati hirdetményt tette közzé: 1. Ezen alapítvány elnyerése, melynek évenkénti alapítványi díja 16 korona 80 fillér és a melylyel az illető igényjogosult egyszer lesz jutalmazva, katonák (az őrmesteri rangtól lefele) szegény ármai pályázhatnak. 2. A pályázó folyamodványát egy szegény-ségi bizonyítvánnyal, valamint egy orvosi bizonyítvánnyal felszerelve legkésőbb folyó év április hó 15-éig az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz nyújtsa be.

Farsang.

Tiszti estély. A szombaton rendezett estély oly szépen sikerült, hogy el lehet mondani, ez volt az ideai farsangon a legjobban rendezett estély. A nők, kik jelen voltak, a legkedvesebb emlékek távozta. Fő jellemvonása volt az, hogy teljesen fesztelen volt és minden luxust mellőzött. A mindkét tisztikar arra törekedett, hogy mindenki jól érezze magát. A polgárság igen nagy számban volt képviselve. A jelen volt hölgyek névsorát itt közöljük: Predrakovitsné, Bobnerné, Inczéné, Schmidt Mariska, Kirchnerné és leánya, Bruckné, Felesné, Révainé, Simonyiné, Schliszerné, Ferencsikné, Preszlyné, Ráczné, Khloyberné, Prokopné, Trisehler Gyuláné, Milodanovitsné, Löfflerné, Kleiné, Popovits Sebóné és leányai, Esztergaminé és leánya, Gaal Irénke és Zsuffa Ilonka. A tánc tartott kiválóan kirivadtig.

Farsangi dal- és táncestély. Az ideai farsanguak egy nagyobb szabású, érdekes mulatsága igénykezik. Ez a zombori kaszinói dalárda farsangi dal- és táncestélye, a mely a farsangnak már évek óta legvidámabb mulatsága. Ugyanis a zombori kaszinó egyleti dalárda 1900. évi február hó 27-én — hushagyó kedden — a polgári kaszinó termeiben farsangi dal- és táncestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Egyveleg.“ Előadja egy női zenekar. Triton G-től. 2. „Ha megfogom az ördögöt.“ Férlikar Huber Károlytól. 3. „Vig monológ.“ Előadja Sztrilich Béla. 4. „Halberdó.“ Szerelmes bakahistoria. Történik a bír háboruban. Személyek: Hapták: Maly István. Bakkancs: Szántó Károly. Morgó: Lévy Nandor. Prófund: Alföldy László. Silbak: Gruda Pál. Katonák. 5. „Mazurka.“ Vegyeskar Beleznapytól. 6. „Rettenetesen borzalmas történet.“ Előadja egy vándor troubadur. — Belépőjegyek 2 koronájával Sztrilich Zsigmond kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegy első szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. — Kezdeté esti 8 órakor. — A dalárda farsangi bohóc estélye évről-évre nyer népszerűségében és egyik legkedvesebb szórakozása közönségünknek. Tréfás dalok, vidám jelenetek, mulatságos zenedarabok tarkállanak műsoraiban. A dalárda az idén is semmi fáradozást nem kímél e farsangi multság fényes sikere érdekében. Maga a dalárda tagjai egy bohózatot tanultak be és adják elő az estély ujdonságaként. Maga a táncestély is sikerültnek ígérkezik, a zombori arany-fiatalság tagjai képezik a rendező kart.

Álaros bál. Hanczmann Gyula, a „Fehér hajó“ szálló vendéglőse folyó évi február hó 28-án a „Fehér hajó“ szálló összes termeiben nagy álaros bált rendez. Beléptidij személyenként 1 korona 60 fillér.

Járás bál Hódsághon. A Hódságh és vidéke ifjúsága — amint azt már lapunkban közöltük — folyó hó 22-én Huck Ede szállója termeiben a községi rendőri nyugdíjalap javára bált rendez. A járási bál iránt nemcsak Hódsághon, hanem vidékén is nagy az érdeklődés. A rendező bizottság 150 tagból áll és a rendezőség névsora, melyet a meghívó közöl, már magában véve is biztosítja a bál sikerét. A Szemző Károly főbíró elnökléte alatt működő gondos rendezőség a bál sikere érdekében mindent elkövet. A rendező bizottság egy küldöttsége, mely Szemző Károly, Hofbauer Miklós és Scultéty Jenő dr. tagokból áll, szombaton délelőtt báró Vojnits István főispánnal tiszteleg és meglivta a bábra.

Menyecske-bál Palánkán. Fialat szép menyecskek balja zajlott le mult esztörtökön éjjel a palánkai kaszinóban, a hol gazdag sorban beállított délszaki növényekkel volt teli rakva a nagy terem és a szép virágdísz ilő kerete volt a táncosnők bájos seregeinek. Mesébe illő, ragyogóan fényes bál volt ez, melyen találkozó adott egymásnak Palánka és vidéke ur közönsége. Elmult már kilenc óra, a mikor gytllekezni kezdett a bálozó közönség és nagy hirtelen benépesült a táncterem. Az érkezőket a rendezőség fogadta és csinos táncrenddel lepte meg a hölgyeket. A menyecske uralom két symboluma: a főző kanál és papucs volt rájuk. A táncot tíz órakor a rendező bizottság elnökője Hipp Dezsóné kezdte meg és táncraperdült az egész fiatalág és folyt hévvel, vidáman a legkedélyesebb hangulatban a szítnóraig. A szítnóra alatt szép tósztokban ünneplétek a főrendezőt Hipp Dezsóné ur

asszonyt, a kinek e szép estély sikere köszönhető. Szün-óra után újra folyt a tánc és tartott világos reggelig. A harmadik négyest reggel 6 órakor 60 pár lejette. A derengő hajnal még a csárdás hangjai mellett találta a táncoló fiataloságot és csak a reggeli órákban kezdett oszladni a társaság. Sokáig fognak kellemes emlékekkel visszagondolni a minden ízében sikerült menyecske bára a jelen voltak, a kiknek a névsorát a következőkben sikerült összeállítani: Asszonyok: dr. Adrián Jánosné, Antalith Hugóné, Bellán Mátyásné (Bács-Cséb), Beyer Mórné, Bertity Beriszávné, Bikár Györgyné, Boros Ignácné, öz. Babitsné, Bernheim Manóné, Büchler Róbertné, Csarsch Gáborné, Donáth Jánosné, Gramsz Ignácné, dr. Hipp Antalné, Hipp Dezsóné, Hondl Imréné, Hondl Józsefné (Ruma), Herczegh Gyuláné, Illés Vidorné, Jusits Lajosné (Hódság), Kristofek Józsefné, Marianovits Alajosné, Michelsz Károlyné, dr. Milojevits Milojené, Nagy Istvánné, Nagy Dezsóné, Novák Arminé, dr. Petó Jánosné, Popovits Istvánné (Bács-Kula), Reisz Jánosné (Gajdobra), dr. Róth Leoné, Rosenstock Samuné, Simon Béláné, öz. Szalay Lászlóné (Szilbás), Szabó Gézané, dr. Szommer Antalné, Trischler Gyuláné (Zombor), Váczy Jánosné (Hódság), öz. Vissy Józsefné (Hódság), Zarándy Zoltánné (Szilbás), Zsigmond Göntérné (Soóvé). Leányok: Boros Elvira, Boros Olga, Baumann Aranka (Zombor), Gramsz Boriska, Hondl Adél (Ruma), Illés Klára (Losonc), Michelsz Viola, Michelsz Jolán, Nagy Ilonka, Nagy Rózsika (Gajdobra), Parsetich Irén (Plávna), Popovits Ilonka (Bács-Kula), Szalay Mariska (Szilbás), Szommer Anna, Szommer Flóra, Váczy Olga (Hódság), Vissy Irén (Hódság), Willmann Adél (Hódság), Willmann Vali (Hódság), Zsigmond Sárka (Soóvé). — Délben Hipp Dezsó járási főszolgabíró vendégszerető házában a vendégek tiszteletére fényes halpaprikást rendezett, a melyre a bái vendégek nagy része volt hivatalos. A bájós háziasszony lekötözött szivessége édes emléke a jelenlétüknek. Hipp Dezsó főbíró közszeretben áll és nagy érdeme, hogy az ottani társadalmi viszonyok nem ziláltak. T. V.

Közgyőrnőség Gomboson. Mélyen tisztelt szerkesztő ur! „Ember tervez, Isten végez!” — mondja igen helyesen a magyar közmondás. És ennek igazsága alól még Falb Rudi barátunk sem képez kivételt, ki hirbejt jövendölésével a nagy Mindenható mesterségébe szokott bele kontárkodni. Mi az ő jövendölésének hitelt adva tüztük ki nagy körültekintéssel balesetnek idejét s éppen azért, mert kritikusra hallgatunk, majd kritikus helyzetbe jutottunk. Ezzel a szerencsétlen flótással már sokan megjárta. Egy jámbor hívőjének csak az anyós váratlan megérkezése hozta meg kellő időben a kritikus napot, nekünk ezuttal oly elkésve érkezett, hogy majdnem közgyőrnőségünk is ráment. Tiszta időt vártunk s egész nap esett, délután 3-tól meg kezdetét vette az elmaradt Falb-féle kritikus nap s így az eső, vihar miatt még a helybeliek is csak nagy áldozat árán jelenhettek meg az estélyen; arra gondolni sem lehetett, hogy vidéki jöhessen. Így maradt el a vidéki táncos fiataloság, legények, kikben — sajnos — községünk nem igen bővelkedik. Meg is illettük ezt a szerencsétlen kritikust, már majd azt kívántuk neki, hogy „égjen meg a báza egy eltévesztett kritikus napon!” De aztán a felebaráti szeretet érzete föllázadt bennünk s visszavontuk a következményeiben esetleg embertelenné fájuló kivánságot. E magunkba szállásért Isten aztán megörvendeztetett bennünket, mert a lucskos „zivar“ mégis hozott nem várt kedves vendégeket. Ugyanis sipeki Balás Vince főerdőmester, Belházy Gyula erdősz és Kovaliczky Vladimir urak a legnagyobb zivatar közepette átáztva, Falbot ugyancsak dicsérve érkeztek palánkai utjukból Papityról, honnan a bál elől menekültek s ismét csak abba jutottak. Igen ám, csak hogyba német bál és magyar bál közt kell választani, még ha bőrig ázásba kerül is: az utóbbit választja a magyar ember. Ugyancsak ilyen körülmények közt érkezett Nagy Béla, a nyájas titkár ur Szeged felől, kinek dicsérettel legyen felróva, hogy reggelig kedélyesen táncolt. Ami a báltermet illeti, az hölgyeink faradozása folytán egy győrnőségek délszaki virágerdő képét nyújtotta, melyben a belépő ifjú leánykák, ezek a változatosan szép élővirágszirmok mind megannyi kis kolibrikként röpködtek angyalszellemelek gyanánt lengve idestova az előzékeny, lovagias ifjak karjain. Fényesség tekintetében egy kis földi menyorszag ragyogását tükrözze élénk a csinos bálterem, mely a ragyogó, fényes csillagszempárokotól igazán főséges volt. Ily bízart fenynt csupán a nők — kik nem emberek, hanem valóságos földi angyalok — képesek elővarázsolni. A hölgyek diszes nagy társadalmi a pórtartaleket képező s táncolni nem akaró hazas férfiakat is táncra pöndörítette s még e „melleklet“-ek is kifogyhatatlanok voltak a „szíves-örömezt“ való táncolásban, mert hát: ki állhatna ellent a hypnózisnak? Ily körülmények közt a kiltintetések odaitelésével foglalkozó éltetek bíráló bizottsága is feloszlott, mert a folytonos tánc elvonta őket a működés teréről, de meg képtelenség is lett volna a bírálatot megejteni, mert mindnyája egyenlően méltóvá tette magát az elsőrendű kiltintetésre. Így tehát polgári bálunk hű maradt tradicionális multjához, mert hagyományos fesztelen családiasság és hártalan jókedv jellemezte egészben és részleteiben. Ilyet nem igen lehet máshol tapasztalni a mai társadalomban, hol a kenyéririgység, a rangkorság a legtöbb jofórman minden községben fölbontja a régi békés, egyetértő patriarkális jó viszonyt. Gombos mintaszerű társadalmi élete unikum számba megy s szinte irigyléssel nézi azt akárhány idevetődő idegen, mondván: „Aki tipikus, hamisítatlan magyar falusi társadalmi egyetértést óhajt megtapasztalni — jöjjön Gombosra!” Mi pedig megint csak azt mondjuk: „Aki jól akar mulatni, ha megázik is, meg „ha a kerék kiesik is“ — jöjjön Gombosra!” Különben, hogy a gombosi bál nevezetes és esemény-számba menő, bizonyítja azon körülmény is, hogy még egy fővárosi kuc-siber is meglátogatta üzleti szempontból. Ami a bál időtartamát illeti, szintén hagyományos volt, mert ha fel 8 órakor a kántorra rá nem barangoznak, talán még most is daloljuk kintartóan, rendületlenül, hogy hát:

„Korcsmárosné kápolnája a pince,
Imádságos könyvecskéje az itce;
Rójsza korcsmárosné, rójsza, száz itce,
Van babámnak pénze — préda — hadd költse!”

Az így megbomlott társadalom aztán együttesen zeneszó mellett kísérte egymást haza, melynek tán még most sincs vége. — Hasonló jókat kívánva vagyok tek. szerkesztő urak Gomboson, 1900. évi február hó 17-én, alázatos szolgálja: Gábor Károly.

Dalestély Torzsán. A torzsai ref. dalkör f. hó 14-én táncal egybekötött dalestélyt rendezett, mely igen jól sikerült. Az előadott darabok igen jól, precíz összhangzattal adattak elő és több darabot meg kellett újránni. A dalkör, utolsó nyilvános fellépése óta, nagyot haladt és az kétségkívül csak Schank H. tanító, karmester fáradságtalan buzgalmanak köszönhető és az est óraszánrészre is öt illeti meg. A koncert után a fiataloság táncra perdült, mely eltartott bajnalg. A jelenlevők egy kellemesen eltöltött est élvezetével távoztak. A dalestély igen látogatott volt.

Jelmez-estély Bezdánban. A bezdáni olvasóköri dalárda folyó évi február hó 26-án a Frank féle vendéglő termeiben saját alapja javára zártkörű jelmez-estélyt rendez.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANNÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Néh. Orovetz Mórné szül. Kórits Rozália örökösének megbízásából értesitem a t. közönséget, hogy a hagyatékot képező, Zomborban, a Felső külvárosban, a gákovai utcában fekvő lakóház, a VII. szelvényben fekvő 1041 □ öles szőlő, a Sikara pusztában fekvő 7 hold 376 □ öles szántó, a Nenadits pusztában fekvő 13 hold 1398 □ öles szántó és a Bilits—Obzir pusztában fekvő 9 hold 1424 □ öles szántó és legelő szabad kézből eladó, s hogy az érdeklődőknek a hivatalos órák alatt szívesen szolgálók felvilágosítással.

Noczkar Zsigmond,

kir. közjegyző.

2—1

277. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A Gyurgyevó községben elbocsátás folytán meg-tresedett gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk.

Felhívjuk mindazokat, akik ezen, évi 480 korona fizetéses rendőri állást elnyerni óhajtják, hogy saját-kezüleg irt és életkorukat, eddigi szolgálataikat, jó magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi február hó végéig** ezen községi elül-járáshoz adják be.

Gyurgyevón, 1900. évi február hó 13-án.

Popovits Liviusz,

jegyző.

Sovlyanszki Szeván,

bíró.

236. szám.

kig. 1900.

Hirdetmény.

A Krusevlya községben turesedésben levő 340 korona évi, havi utólagos részletekben fizetendő javadalmazással ellátott gyalogrendőri állásra pályázat hirdettek, melyre a pályázati kérvények **f. évi március hó 1-ig** nyújtandók be alulírott elüljáróknak.

Krusevlyán, 1900. évi február hó 17-én.

Csihás József,

jegyző.

Dopre Domonkos,

bíró.

69. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Gákova községében meg-tresedett gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk.

A gyalogrendőri 480 korona évi készpénzfizetést kap, havi utólagos részletekben.

Az egyenruházatot saját költségén köteles beszerezni.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket **március hó 1-éig** kell alulírott elüljárósnál benyújtani.

Kelt Gákován, 1900. évi február hó 15-én.

Gákova község elüljárósága.

Hirdetmény.

O-Kanizsa község elüljárósága részéről közhírre tétetik, miszerint a község tulajdonát képező **nagyvendéglő és népkerti vígadó folyó évi március hó 1-én délután 4 órakor** a községhez tanácssteremben nyilvános szóbeli árverésen 1900. évi április hó 1-től 1903. évi április hó 1-ig terjedő 3 évi időtartamra a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kiküldési ár: 1200 korona.

Bánatpénz: készpénzben vagy elfogadható érték-papírban 120 korona, mely összeg bérlet által félévi bérösszegnek megfelelően lesz kiegyesítendő.

Versenyezni szándékozók a bérletre vonatkozó feltételeket az árverés napjáig a község elüljáróságánál megtekinthetik.

A jogtűlet a község képviselőtestületének jóvá-hagyása után leend érvényes.

O-Kanizsán, 1900. évi február hó 13-án.

Huszágh István s. k.,

községi jegyző.

Popovits György s. k.,

községi bíró.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

270. szám.

kig. 1900.

Pályázat.

Járáshoz tartozó Kulpin községben lekötésén folytán turesedésbe jött 400 korona évi fizetéssel javadalmazott adóvégrehajtói állára ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kérvényeiket **hosszám folyó évi február hó végéig** nyújtsák be.

Később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Magyar és szerb nyelvet beszélők előnyben részesülnek.

Ujvidék, 1900. évi február hó 14-én.

Michailovits,

főszolgabíró.

2—1

142. szám.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírószág 1899. évi V. 2084. számú végzése következtében dr. Révai Adolf zombori ügyvéd által képviselt Spitzer és Lederer zombori cég javára Mihályi Ernő és neje, ugy Gállé Dániel zombori lakosok ellen 150 ft és járuléka erejéig 1899. évi szeptember hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1090 koronára becsült butorneműek és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírószág 1899. évi V. 2084/6. számú végzése folytán 80 kor. 92 fil. hátralékos tőkekövetelés, ennek 1899. július 29 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 4 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesek lakásán leendő eszközésére 1900. évi március hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi február hó 13-án.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

624. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Prigl.-Szt-Iván községben meg-tresedett 600 korona évi fizetés és szabad lakással egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket **f. hó 22-éig** hozzám nyújtsák be.

Apatin, 1900. évi február hó 9-én.

Jeisel,

szolgabíró.

2—2

1. szám.

1900.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság 1900. évi január hó 19-én 452. sz. a kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírre teszi, hogy Tiszakálmánfalva községre vonatkozólag az 1886. XXIX., 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvény-cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tévetvén, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891. XVI. t. c. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás **1900. évi február hó 24-én** és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitézett határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitézett határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. §-ai, az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-a, b), c) és d) pontjai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére euedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, akiknek javára tőnyleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Titelen, 1900. évi február hó 7-én.

Szímics Ráda,

betétszerkesztő.

Jankó Antal,

kir. albiró.